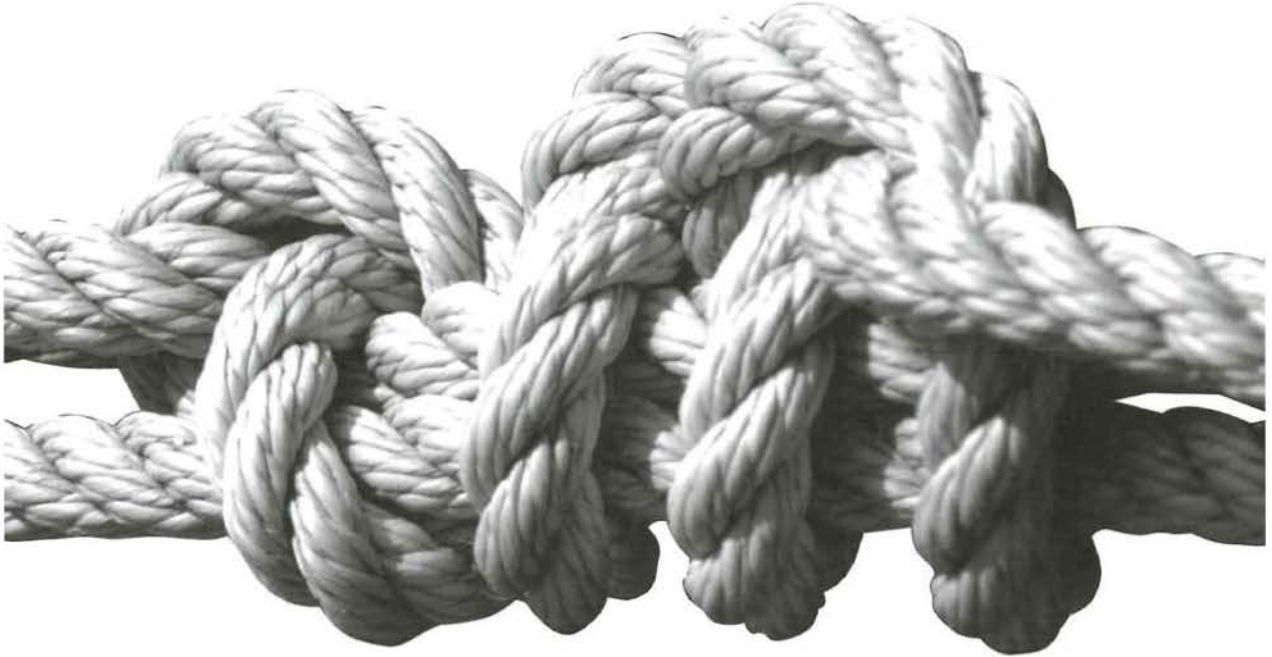

ERMENİ SORUNUNA DİSİPLİNLER ARASI BAKIŞ

TARİH-SİYASET-HUKUK

AN INTERDISCIPLINARY APPROACH TO THE
ARMENIAN QUESTION

HISTORY-POLITICS-LAW

Yeni Türkiye
Stratejik Araştırma Merkezi

**ERMENİ SORUNUNA
DİSİPLİNLER ARASI BAKIŞ**

TARİH- SİYASET- HUKUK

Editörler

Dr. Hasan Celâl Güzel

Prof. Dr. Kemal Çiçek

Doç. Dr. Bestami S. Bilgiç

**ERMENİ SORUNUNA
DİSİPLİNLER ARASI BAKIŞ
TARİH- SİYASET- HUKUK**

Editörler

Dr. Hasan Celâl Güzel
Prof. Dr. Kemal Çiçek
Doç. Dr. Bestami S. Bilgiç

ISBN

978-605-5449-01-8

Dizgi

Ali Taştepe

Baskı ve Cilt

Semih Ofset (312) 341 40 75
Büyük Sanayi Çilingir Sok. No:26/47 İSKİTLER - ANKARA
Tel: (312) 341 40 75

© Yeni Türkiye Yayınları

2017

Hacı Hasan Mahallesi Kahraman İbad Hüseyinli Sok. No: 22
Gölbaşı/Ankara Tel: (312) 441 42 40

Web: www.yeniturkiye.com e-posta: yeniturkiye@yeniturkiye.com

ÖNSÖZ.....	9
------------	---

1. BÖLÜM

ERMENİ SOYKIRIMI İDDİALARININ KÖKENLERİ

JUSTIFICATION – THE CLAIMS FOR AN ARMENIA	
<i>Justin McCARTHY</i>	15
ERMENİ TAZMİNAT TALEPLERİNE KARŞI - ADİL HAFIZA ÇAĞRISI	
<i>Pulat TACAR</i>	23
MILLETS AND CONFSSIONAL COMMUNITIES IN THE OTTOMAN EMPIRE: A BRIEF STUDY OF CHANGING FRAMES OF REFERENCE AND DISTORTED INTERPRETATIONS IN RELATION TO A KEY OTTOMAN INSTITUTION	
<i>Rhoads MURPHEY</i>	35
LEGISLATING GENOCIDE	
<i>Michael M. GUNTER</i>	45
PARİS BARIŞ KONFERANSI VE ERMENİ SORUNU	
<i>Ömer Engin LÜTEM</i>	49
COMMON RATIONALITY AND THE ROAD TO A SHARED UNDERSTANDING IN THE TURKISH-ARMENIAN ISSUE	
<i>Ragnar NAESS</i>	57
FORCED MIGRATIONS DURING THE FIRST WORLD WAR	
<i>Bestami S. BİLGİÇ</i>	69
THE RISE AND FALL OF ASALA AND ARF TERRORISM	
<i>Christopher GUNN</i>	73
DISCOURSE CONTROL IN GENOCIDE STUDIES AND THE IMAGINED RAPHAEL LEMKIN	
<i>Tal BUENOS</i>	85

2. BÖLÜM

ERMENİ MESELESİNİN TARİHSEL BAĞLAMI

“FATAL PHILANTHROPY” – JAMES BRYCE AND THE ARMENIANS	
<i>Pat WALSH</i>	95
ERMENİ İDDİALARININ TARİHİ GELİŞİMİ	
<i>Haluk SELVİ</i>	105
ORTAK TRAJEDİ SOYKIRIM DEĞİLDİR: TÜRK – ERMENİ MÜNAKAŞASININ TARİHİ BAĞLAMI	
<i>Kamil Veli NERİMANOĞLU</i>	115
TARİH BOYUNCA TÜRK-ERMENİ KÜLTÜR İLİŞKİLERİ	
<i>Bilgehan Atsız GÖKDAĞ</i>	127
THE BULGARIAN UPRISING OF APRIL 1876 AS A TEMPLATE FOR ARMENIAN INSURRECTION	
<i>Ayten KILIÇ</i>	145
GÜVENLİK ZAAFIYETİ BAKIMINDAN ADANA OLAYLARI: 1909'A DOĞRU	
<i>Ahmet TETİK</i>	159

3. BÖLÜM

ERMENİ KOMİTACILARININ MEZALİMİ

ERMENİ KOMİTELERİNİN MEZALİMİ	
<i>Jean-Louis MATTEI</i>	169
ERMENİ TERÖR ÖRGÜTLERİ TARAFINDAN KATLEDİLEN ŞEHİT TÜRK DİPLOMATLARI	
<i>Necati UTKAN</i>	175
DOĞU ANADOLU'DA ERMENİ ÇETELERİNİN MÜSLÜMAN-TÜRK AHALİSİNE YÖNELİK KATLIAMLARI	
<i>Erol KÜRKÇÜOĞLU</i>	195
OSMANLI İMPARATORLUĞUNUN SON DÖNEMİNDE TEDHİŞ HAREKETLERİ VE MİLLİYETÇİLİK	
<i>Mehmet ARISAN</i>	211

4. BÖLÜM

KAFKASYA'DA ERMENİ SORUNU

BAKÜ - 31 MART 1918: TARİH OLDUĞU GİBİ	
<i>Musa QASIMLI</i>	221

RUS ASKERİ RAPORLARINA GÖRE ERMENİ GÖNÜLLÜLERİ KAFKAS CEPHESİNDE (1914- 1916)	
<i>Cemil HESENLI</i>	227
OSMANLI KAYNAKLARINA GÖRE KAFKASYA'DA ERMENİ SORUNU	
<i>Mustafa BUDAK</i>	251
HAYAL VE GERÇEK ARASINDA: TAŞNAK PARTİSİ'NİN TÜRK-RUS POLİTİKASI (1912-1917)	
<i>Natalia CHERNICHENKINA</i>	269
1988 YILI ERMENİSTAN'DAN AZERBAJCANLI SÜRGÜNÜNÜN ERMENİSTAN'IN TOPLUMSAL VE EKONOMİK YAPISINA ETKİLERİ	
<i>Keisuke WAKIZAKA</i>	275
AZERBAJCAN TÜRKLERİNİN ERMENİSTAN'DAN ZORUNLU GÖÇÜ (1948-1956)	
<i>Aygün ATTAR</i>	283
"ERMENİ SORUNU", KAFKASYA AYDINLARI VE DEĞİŞMEYEN GERÇEKLER	
<i>Ali ASKER</i>	293

5. BÖLÜM

OSMANLI ERMENİLERİNİN ZORUNLU GÖÇÜ

THE GENESIS OF THE ARMENIAN QUESTION	
<i>Kemal ÇİÇEK</i>	311
ERMENİ TEHCİRİ SEBEBİYLE 1915-1916 YILLARINDA YAPILAN YARGILAMALAR	
<i>Yusuf SARINAY</i>	321
THE MALTA TRIBUNALS	
<i>Uluç GÜRKAN</i>	331
FRANSIZ MANDA İDARESİ ALTINDA SURİYE VE LÜBNAN'DA ERMENİLERİN YENİDEN İSKÂNI 1926-1935	
<i>Halil ÖZŞAVLI</i>	347
RUS ARŞİV BELGELERİNDE SEVK VE İSKÂN KANUNU'NUN GEREKÇELERİ VE ULUSLARARASI HUKUK KARARLARI	
<i>Mehmet PERİNÇEK</i>	373
THE DEATH-TOLL OF THE OTTOMAN ARMENIANS DURING THE FIRST WORLD WAR AND THE DEMOGRAPHIC EVIDENCE	
<i>Yücel GÜÇLÜ</i>	393

6. BÖLÜM

MİSYONERLER VE OSMANLI ERMENİLERİ

ERMENİ MESELESİNDE MİSYONERLERİN ROLÜ	
Ömer TURAN.....	401
I. DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA ERMENİ ÇOCUK VE KADINLARI SORUNU	
Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR.....	405
SÜRYANİ DİASPORASI VE SOYKIRIM İDDİALARI	
Bülent ÖZDEMİR.....	417
MİSYONERLERİN ERMENİLERLE İLİŞKİLERİ	
Ayten SEZER ARIĞ.....	423
THE HISTORICAL INTRODUCTION OF THE ARMENIAN QUESTION INTO THE AMERICAN POLITICS	
Sevtap DEMİRCİ - Ayşe Tekdal FİLDİŞ.....	437

7. BÖLÜM

ULUSLARARASI SİYASET, HUKUK VE SOYKIRIM MESELESİ

KHOJALI MASSACRE IS AN ACT OF GENOCIDE, THE CRIME AGAINST HUMANITY	
Arye GUT.....	457
“THE LEGACIES OF PRE-MODERN INTERNATIONAL LAW: AMERICAN INTERVENTIONISM AND OTTOMAN CHRISTIANS IN THE 1890S”	
Karl SHOEMAKER.....	461
KURTULUŞ SAVAŞI SONRASI DÜŞMANLA İŞBİRLİĞİ YAPTIĞI İÇİN TÜRKİYE'DEN AYRILMAK ZORUNDA KALAN ERMENİLERİN MÜLKİYET HAKLARININ GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME	
İlyas DOĞAN.....	467
OSMANLI DEVLETİNDE ERMENİLERİN GERİDE BIRAKTIKLARI MALLARLA (EMVÂL-İ METRUK) İLGİLİ İLK HUKUKİ DÜZENLEMELER	
Gül AKYILMAZ.....	491
PROTOKOLLER SONRASI TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ	
Kamer KASIM.....	529
ERMENİ SOYKIRIM İDDİALARININ MAHİYETİ VE ERMENİ MESELESİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	
Umut UZER.....	533